

Jójjjetelek

Zsoltár: Vem Veilegor versendet. Écrit pé 'od' que expédié par l'éditeur.

HUNGARICUS PRESS, MT A. U. B. B. BREGENZ, Salzburgerstr. 8

Mr. C.A. MACARTNEY
All-Souls College
England OXFORD

15 Eldon St

Edenburgh 1. év 4 szám.

és „Harangszó“

a Szórványban Élő Magyar Református Egyház Lapja

1954
Január

Az Idő szekerén

Karácsony után

Szilveszter éjszakáján az idő kereké zökken egyet. Sokat hallottuk és magunk is sokszor használtuk ezt a képet anélkül, hogy közelebbi jelentésére gondoltunk volna.

Aki régi dunai malom kerekét figyelte, az már jobban tudja érzékelné, hogy mi a kerék. Egy-egy borda megcsillan a magasban, tovább fordul, azután árnyékosan hajlik lefelé és elmerül a vízben. Néhány pillanat múlva már emelkedik, csongatja alá a vizet, közeledik a csillogós tetőzés felé, hogy utána újra alázatosan hajoljon a mélységbe. — S ennek a körforgásnak nincs vége. Csak akkor van vége, ha elkorhad a kerék.

Ha az ember sokáig figyelte ezt a forgást, beleszédül és megsejti, hogy mi a végtelen. Változások egymásutánja anélkül, hogy volna előrehaladás.

Igaz, hogy ilyen kerék az idő? A görögök sokat nézhették az egyhelyben forgó kereket, mert nemcsak a mi felületes hasonlatunk módján, hanem maiálós komolyan és tudatosan hasonlították hozzá a történelmet.

A valóság egy nagy zárt, klasszikus egész — vélték. Olyan, mint egy kerék, vagy mint egy gömb. Benné istenek születtek és haltak; emberi kultúrák nyilnak, virágnak és hervadnak s emberek, népek, fajok aszerint boldogulnak, vagy szenvednek, hogy egyszer fent, vagy másszor lent a kerék. A ciklikus egyhelyű forgásból nincs kiút — gondolták.

Ha olvasni kívánjuk ezt a görög mintájú történelemszemléletet, üssük fel a Prédikátor könyvét. A biblia tudósai szerint ez a szöveg abban a korban íródott, amikor a zsidók a nagysándori hódítás után tartós kapcsolatotba kerültek a görög gondolkodással.

A Könyv első részében így elmélkedik a Prédikátor:

„Minden hiábavalóság! Micsoda haszna az embernek minden ő munkájából? Egyik nemzetség és a másik eljő. A nap feltámad és elnyugszik, majd helyére siet, ahol ismét feltámad. A szél siet délre, átmegy észak felé, körbe-körbe jár és a maga keringéséhez visszatér. Minden folyóvíz siet a tengerbe, de a tenger meg nem telik. Akánhova kerüljenek a vizek, ugyanazon helyre térnek vissza. — Ami volt, ugyanaz, ami ezután is lesz; ami történt ugyanaz, ami ezután is történik; nincs új dolog a nap alatt. — Én Prédikátor, láttam minden dolgokat, melyek lesznek a nap alatt, és imé, minden csak hiábavalóság és a léleknek gyötrelme.“*

Igaz, hogy ilyen végtelen, tragikus kerék az idő?

A hindu bölcsök úgy válaszoltak igenel erre a kérdésre, hogy válaszuk következményeit az egyéni életre nézve is le vonták.

* Senki se feledje azonban a Prédikátorok könyvének utolsóelötti versét: „A dolognak summaja ez: Istent féljed és az ő parancsolatait megtartsad; mert ez az embernek földolga!“ — Az állandó körforgásban a Prédikátor megtalálta tehát a szilárd pontot.

Az emberi élet szenvedés — tanították és tanítják — s ennek a szenvedésnek fő oka a vágy. Szakadj el a vágyat támasztó világtól — tanácsolják tanítványainknak. Keresztbe rakják lábaikat, kezüket ölükebe ejtik, a szembe néznek és beolvadni kívánnak a Nirvánába.

Igaz, hogy menekülni kell az időből? sToynbee angol történettudós erre a kérdésre határozott nemmel felel. Tudományos vizsgálódása során megállapítja, hogy a történelemnek célja van. A nagy civilizációknak, valamint az ezek érintkezéséből támadó vallásoknak a tanulmányozása ahhoz a felfedezéshez vezet, hogy a történelem halad. Halad Isten országának a megjelenése felé.**

Ő is neárlisan szemléli a történelmet; ő is megállapítja a népek és kultúrák születésének, emelkedésének és hanyatlásának a ciklusait. Ő is szemléli a történelem kerekét, de mennyivel megnyugtatóbb az ő szemlélete a görögökénél, hindukénál, vagy az egzisztencializmus egyes modern profétáinak a szemléleténél! A tudós szemével nézi az idő forgó kerekét és rádöbben a nagy felfedezésre, hogy az nem egy helyben örül végtelennek tűnő emelkedésekkel és süllyedésekkel, hanem haladó mozgást végez. Rádöbben arra, hogy az idő kereké a történelem szekerét hordja és viszi előre a beteljesülés felé, mely Istennél van.

Toynbee a kritikus tudós módszerével jut el a történelemnek ahhoz a látomásához, amit a hívő keresztyén ember a Kijelentésből ismer: Az emberiségnek az élete nem fatális, értelmetlen történések sora, hanem haladás a beteljesülés felé. Az idő valóban olyan mint egy kerék, tetőzések és mélypontok követik egymást benne. Ezeknek a fordulatoknak, katasztrófáknak az árán azonban halad a történelem szekere abba az irányba, ahol Isten országa ugyancsak katasztrófaszerűen fog megjelenni.

Krisztus földi megjelenésével Isten országa elközelgett. Az idők jelektől terhesek. Az Evangélium Krisztusának a megjelenése és az Apokalipszisek Krisztusának a visszajövele közötti „Kritikus“ időket éljük. Az emberiség életét — az idő kerekének fájdalom, keserves zökkenései ellenére is — bevilágítja Isten országának reménysugara. A hívők lelkét áthatja az intés: „Vigyázzatok, nem tudjátok mely órában jön el a ti Uratok!“

Hogy Krisztus visszajövele mikor fog megtörténni, azt csak az Atya tudja, aki előtt ezer esztendő annyi, mint a tegnapi nap. Mi csak azt tudjuk, hogy nem fog elmaradni és hogy akkor a történelem szekere célhoz ér.

Mit mond a beteljesülés „közelségével“ kapcsolatban a tudomány?

Földünk mintegy 2000 millió évvel ezelőtt keletkezett. 500 millió éve van rajta élet. Egymillió évvel ezelőtt jelent meg rajta az első eszmélő élőlény, az ember. Csak az utolsó hatezer esztendőben be-

** Lásd, amit erről szeptemberi számunkban írtunk.

szélhetünk modern értelmű történelemről. A civilizációnak évezredek át való lassu mozdulásai után az utolsó ötszáz esztendőben az idő kereké mind nagyobb lendülésekkel vitte előre a civilizációnak és vele a történelemnek a szekerét, hogy végül az atomkor robotogásába lendítse.

Vajjon nem az „utolsó idők finise“ ez?

Mit jelent mindez a magyarságra nézve?

Itéletet és vigasztalást, de itt és most, hic et nunc, főleg felelősséget.

A történelem végcélja Isten országa. Ha ezt megértjük, ha erről meggyőződünk és ha e meggyőződésünk áthatja egyéni és kollektív életünket, akkor a történelem szekere igéretes jövőndő felé viszi népünket. Munkatársai leszünk a történelem Urának, Istennek. Ha azonban nem értjük meg, ha a Kijelentés és a „tudomány kettős tanúsága ellenére sem veszzük tudomásul az idők jeleit, ha közömbösek maradunk a történelem végcéljával szemben, akkor az idő elhullajt bennünket, mint ahogy az országuti szeker kereké elhullajtja a rátapadt havat.

Aki Isten országát keresi, az az Ige szerint mindent elnyerhet; tehát igaz reményeink valóra válhatnak. Tegyük azonban hozzá, hogy aki Isten országa ellen dolgozik, mindent elveszithet. Választásunk szerint lehetünk percmemberek, vagy örök magyarság. Nemcsak a hazában, hanem a szétszóratásban is.

Hazafias lendületünkben a szónokok gyakran beszélnek örök magyarságról. Ha a magyar népnek örökkévaló fennmaradására gondolnak, akkor ez tulzó szónoki kép csupán. Az érzéki világban minden változik, mulik. Az Evangélium szerint az ég és föld is elmúlnak egyszer. Ha azonban azt értjük rajta, hogy a magyarság az idő kerekét a történelem örök isteni irányába lendítheti, akkor van örök magyarság, mert magatartásával népünk az örökkévalóságba épülhet.

Miképpen kereshetjük Isten országát? Hallgassuk az Igét, mint időszerű, aktuális üzenetet. Isten, a történelem Ura, hív benne megbánásra, felemelkedésre, igazságban való életre, vagyis hitben való enklöcsi megújulásra.

Ez az irány, amelyben az emberiség történelmének haladnia kell. A szeretetnek és az evangéliumi erejű reménységnek életünkben való kiabrázolásával bizonyítsuk, hogy értjük a hívást és Isten munkatársai kívánunk lenni. Ez a történelemnek és egyúttal az örök magyarságnak is az útja.

Szilvesztenkor az idő kereké zökken egyet. Érzékeljük ezt mi, négy világtájon élő magyarok?

Jaj minékünk, ha nem érzékeljük, vagy ha hamis irányba akarjuk lendíteni a szekeret!

Akinek van füle a hallásra és szeme a látásra, az az Igéből hallja, a történelemből pedig látja, hogy mit üzen számunkra Isten.
K. L.

Szent-este napján figyeltem a városka életét. Magaslati üdülőhely, betegekből meg turistákból élnek a lakói. A szanatóriumok tele vannak, de a szállodák üresek. Nincs hó, illetve ami van, az csapadék, sportra alkalmatlan. A szállodások és kereskedők elégedetlenek; nincs forgalom.

„C'est moche!“ Pocsék! — mondja telefonba a cukrász; nyakamon marad a sütemény.“

A könyvesbolt kirakata tele van. Csinos reklámok kínálják a szépkotésu, drága könyveket; Sartre-t és Szent-Agostont vegyessen. — Az ajtóban áll a tulajdonosnő, igazítja száján a ruzst és ő is pocsékolja a karácsonyt. Csak gyéren akad vevo.

„Emberemlékezet óta nem volt ilyen rossz karácsonyunk — mondja lebiggyesztett szájjal a kávé — az idén nem szeret bennünket a Jézuska.“

A hentes kirakatában zsirból formáltak művészi és étvágygerjesztő csalogatókat. — „Karácsonyi szárnyas“ — hirdeti a kirakatra kent felirat. Az üvegtáblán keresztül tekintetem találkozik a hentesével. „Szép kis Jézuska!“ — tagolja lesújtó kritikáját a balul sikerült szezonról és a megmaradt husokra mutat.

Lóg a városka óra a „karácsonyi křaci“ miatt.

A sarkon megállok a trafik előtt és nézem az újságok címeit. „Meg kell menteni a keresztyén életformát“ — hirdeti az egyik cím. Nem állhattam nevetés nélkül; nyilván azt hitték, hogy bolond vagyok, vagy „társutas“.

A szívemben vegyes érzésekkel véttem a lépcsőt. Otthon magam elé ültettem a kisfiamat és Jézusról beszéltem neki, aki ma született. Nem „keresztyén életformáról“, hanem Jézusról. Nem is „Jézuskáról“, hanem Jézus-Krisztusról, aki közel kétezer éve a földön járt s majd újra eljön, hogy megítélje a világot — a „keresztyén életformával“ együtt.

Szent-este volt. Gyertyák égtek a karácsonyán, zsolnárokat énekeltünk, elolvastuk a betlehemi történetet és imádkoztunk. Mi hárman: a feleségem, kisfiam, meg én. Imádkoztunk az otthonlövökért is, akik meg biztosan értünk imádkoztak.

Lefekvés után még sokáig elkerülte szememet az álom. Az otthonvalókra gondoltam. Édesapámra, akinek csak kétszer láthattam frissen hantolt sírját. Először, amikor eltemettük és másodsor, a börtönből való szabadulásom és menekülésem között. — Édesanyámra gondoltam, akinek állítólag megvonták a nyugdíját. Azután sorra eszembe jutott minden tagja a családomnak és róluk a régi otthoni karácsonyokra tévedt a gondolatom.

A Szent-estét mindig csak hármásban töltöttük a szüleimmel, de az ünnepen már vendégek jöttek, vagy mi mentünk. Eszembe jutottak a régi családi élmények, anekdoták, kacsa-pecsenye és diós-mákos, ajándékok és bucsuzkodások. Szépek voltak ezek a régi hagyományos karácsonyok.

Ennél a merengésnél egyszerre csak szíven ütött az a történet, amit Advent negyedik vasárnapján hallottam:

Dániában történt. Keresztelőre gyűlt össze az ünneplő vendégsereg. A gazda asszony, a boldog mama, izgalomtól piros arccal sürgött-forgott a konyhában, vagy cikázott a konyha és az ebédlő között. Az ebédlőben a nagy család tagjai és a vendégek sorra firtették poharaikat a megkeresztelt baba egészségére és mind emelkedettebb lett a hangulat.

„Lássuk az ünnepelet!“ — kiáltotta el az egyik vendég nagy sokára. A keresztmama eltűnt a kisháza ajtajában, de csak késve

Karácsony után.

és holt-sápadtan tért vissza. A pólyást az ágy tetejére fektették, az új vendégek a félhomályban odadobták kabátjukat és míg a vendégsereg a gyermeket ünnepelte, az megfulladt.

Amint végiggondoltam ezt a megrázó történetet, átfutott rajtam a hideg. Nem ilyenek voltak a mi régi, tradicionális karácsonyaink? A Gyermekek születése alkalmából ünnepeztünk s köztük a Gyermekek elfelejtettük. Eszünkbe sem jutott talán, hogy ez halálos mulasztás.

Szészórt magyarok, milyen volt a karácsonyotok?

Üres asztal mellett a régi terítettől ábrándoztatok? Vagy legalább az asztalon csak azért visszavarázoltátok a régi szép időket? — Sorra vettétek a haza ellenségeit és félórakon belül világháborút nyertetek? — A Gyermekek ünnepe izmusok szóharca gyújtotta pirosra arcotokat?

Vagy talán tényleg a Gyermekek ünnepeit szent elhatározással, hogy nem tágitok bölcsője mellől? Fogadást tettek, hogy szeretni fogjátok egymást, mint ahogy az a Gyermekek és az Atyja szeret titeket? Majd elváltak; megmutatta az új esztendő.

Ha a magyarság azt a Gyermekek fogja követni hűségesen a keresztig, akkor élni fog, még ha a nagyvilág halálra szánja is. Ha azonban a szétszórt magyarság elfelejti a Gyermekek, vagy helyette életformáért, civilizációért harcol, akkor ne csodálkozzék a tragédián.

Mint minden újakezdés, aképen ez a január is választások lehetőségét kínálja. Igazak legyenek az ünnepeink, jól válaszunk, jól cselekedjünk! Timóteus.

Vallászsabadság (?) Olaszországban.

Az Olaszországi Evangéliumi Egyházak Tanácsának Jogügyi Osztálya pontokba foglalta az itáliai protestáns egyházak elnyomásának forrásait.

1. A római katolikus egyház ragaszkodik ahhoz, hogy az 1948-as alkotmánnyal szemben inkább az 1929-es Mussolini-féle koncordátum alkalmaztassék.

2. A római katolikus egyház által támogatott Keresztény Demokrata Párt mindaddig megakadályozta egy közigazgatási bíróság felállítását, amely az új alkotmány tiszteletbentartására ügyelne fel.

3. A belügyminiszter önkényes és erőszakos intézkedéseket fogantatott vallási kisebbségek elnyomására.

4. A többségi párt sajtója nem teszi közzé a protestánsokkal szemben elkövetett visszaéléseket. Így azután, ha történetesen kommunista újságok tudomást szereznek róluk és kinyomtatják, a protestánsokat egyszerűen kommunistáknak bélyegzik és még ráadásul azzal vádolják őket, hogy ellenséges érülettel viseltek az Amerikai Egyesült Államokkal szemben.

Levél a Szerkesztőhöz.

Kedves Nagytiszteletű Ur, ... A Jöjjetek legutóbbi számában megjelent „Alexander-Sándor” című cikkem felvidultunk és egyben elcsodálkoztunk, hogy lehet az, hogy két ember, akik közül egyik Amerikában, másik Franciaországban van, ennyire egyformán gondolkodják. Ugyanis nálunk az a helyzet, hogy az uramat mindenki gyönyörűen Sándornak szólítja, sok magyar újságunkat viszont nem kézbesíti a posta, mert „Alexander”-nek van címeve... Szeretettel Molnár család.

KATÉ.

XVIII. Urnapja.

46. Hogy érted azt, hogy „felméne mennyekbe”?

Hogy Krisztus a földről tanítványainak szemelátára emelkedett föl az égbe és a mi javunkra ott van, miglen ismét eljövend itélni eleveneket és holtakat.

47. Nincsen-e velünk Krisztus mind e világ végezetéig, amint azt nekünk megígérte?

Krisztus valóságos ember és valóságos Isten. Emberi természetére nézve nincs többé földön, de istensége, fensége, kegyelme és Lelke sohasem távozik el tőlünk.

48. Nem válik-e el ily módon egymástól a Krisztusban való két természet hogy az emberi természet mindenütt ott, ahol az isteni természet ott van?

Semmiképpen nem, mert mivel az isteni természet megfoghatatlan, és mindenütt jelenvaló, ebből szükségképpen következik, hogy noha az isteni természet a magára öltött emberi természetén kívül is létezik, min-

ASSZISZI FERENC
IMÁDSÁGA

Istenem, adj rendíthetetlen hitet, hogy teljes bizalommal Reád hagyatkozzam. E hitért, úgy amint van, Néked adom cserébe a lelketemet. Jöjj, végy lakozást lelkem helyén. Engedd, hogy bőséged elfedezze erőtlenségemet, parányi voltom átfoghassa nagyságodat és hogy szegénységem ut lehessen, melyen hozzád érkezel.

Adj erőt, hogy mindenről lemondva és mindennel szakítva, Benned mindent megtaláljak. Előtted nem titok érzi voltom, önzésem és az, hogy nehezen tudom ezeket levetni. Vedd le láncaimat, hogy Hozzád juthassak.

Szemeimet fordítsd saját magamról a Te teremtett világod felé. Az jó, csak az ember rontja. Te nélkülöd e világban csak erőszakot, zűrzavart, bünt látok. De ha Téged kereslek benne, akkor erőre kapok, kérdések támadnak bennem s ezek rendelésem betöltésére indítanak.

Az ég és a föld csodáit hirdeti; miért megtagadni őket? Adj isteni bölcsességet, hogy teremtményeid, a nap, hold és a csillagok, dicsőítő énekre és imádságra indítsanak. Add, hogy teremtetted csodái arra vonzzanak, ahol nem az anyag, hanem a lélek szab célt. Add, hogy e világban ne lássam a bukás nyomait a megváltás jelei nélkül.

Add, hogy embertársaim szeretésében semmi se gátoljon. Oh, szeretet Istene, add, hogy segítőkész, vidám es megértő legyek mindazokhoz, akik utamon segítségemet igénylik.

Csak az a boldog, aki anélkül szeret, hogy szeretetre vágya; aki szolgál és nem várja, hogy neki szolgáljanak.

Te tudod, Istenem, hogy nehezemre esik elfogadni az élet keserűségeit és viszontagságait; nehezen fordulok állhatatosan Feléd.

De akkor is, ha megvonnád kegyelmedet és elfordítanád tőlem megértő, szerető orcád, engedd meg, hogy dicsérhesselek és hogy másoknak hirdethessem azt, amit tetszett Néked tőlem megtagadnod.

Szenvedés, szegénység és halál is a Te hímeid legyenek, hogy bennük is kezeid kincsét ismerjem meg.

Ez az a jó, amire vágyom. Tudom, hogy általa gyötrelmem boldogsággá válik. Így adj nekem, Istenem, örömet és tökéletes békeséget. Amen!

Ami reformációs számunkból kimaradt.

Hónapokkal ezelőtt levelet kaptunk egy magyar honfitársunktól Minthogy címét nem adta meg, nem tudunk leveleire válaszolni. Honfitársunk soraival azt bizonygatta, hogy a mai világ bajának a reformátorok „rendbontása” a fő oka s hogy minden szerencsésen alakult volna, ha ők „nem léptek volna ki a katolikus egyházból”.

A levél írója olyan tájékozatlanságot árukt el, hogy kár lett volna megállapításával lapunkban foglalkozni, ha időközben nem olvastuk volna a genfi teológia egyik professzorának, Jacques Courvoisier-nak egy érdekes cikkét. A tudós professzor Francois Mauriac-nak, a hírneves francia katolikus írónak egy reformációs vonatkozású megnyilatkozására tett néhány megjegyzést ebben a cikkében, az egyik genfi napilag hasábjain. — A reformátorok „szecessziójának”, vagyis a katolikus egyházból való „kivomulásának”, „új egyházalapításoknak” és mindezek következményeinek a problémája szélesebb körben is napirenden lévén, néhány szóval az alábbiakban válaszolunk levélíróknak és azoknak, akik véleményét osztják:

Legyünk tisztában azzal, hogy a reformátorok nem kívántak új egyházat alapítani.

Amikor Luther az öt kiátkozó pápai bullát elégette, ezzel azt kívánta kifejezni, hogy nem hajlandó „kilépni” az egyházból. Amikor a viták során a reformátorok bőséggel idézték a Szentírást és az egyházatyákat, ezzel nem „kilépési” szándékukat, hanem ellenkezőleg, éppen azt bizonyították, hogy ellenfeleikkel szemben ők a hitelesen katolikusok. A reformátorok csak egyetlen egyházat ismernek, a katolikus anyaszentegyházat, melynek feje Krisztus.

Ezzel kapcsolatban igen tanulságos az augsburgi hitvallás XXI. cikke: „... Ez a tanítás (vagyis az, amelyet, az evangéliumi egyház hirdet) Isten ígéjén alapszik, ... és — amennyiben az a régi egyházatyák írásából megállapítható — nincs ellentétben a katolikus egyház tanításával...”

Ugyanezt a gondolatot találjuk meg Kálvinnál is. Ime néhány sor Sadolet bíboroshoz intézett leveleiből:

„... Hogy megmentsem őket tévedéseiktől (vagyis, hogy a római egyház papjait és híveit kiemelje a tévedésekből), nem valamely idegen tanítást kürtöltem világgá, hanem az Ur zászlaját emeltem magasra. Nekünk ezt a zászlót

Parlamentnyitó Isteniszteletek.

Az új német parlament megnyitása alkalmából az új Adenauer-kormány tagjai és a képviselők istentiszteleteken vettek részt. Frings bíboros végezte a szertartást a bonni székesegyházban, amelyen Adenauer kancellár is jelen volt. A protestáns istentisztelet színhelye a Luther-templom volt, ahol ez alkalommal Otto Dibelius berlini püspök szolgált. Ezen az istentiszteleten vett részt Theodor Heuss szövetségi elnök és Herman Ehlers az alsóház elnöke.

kell követnünk, ha az Ő népéhez kívánunk tartozni... Az történt, hogy akiket felvilágosítani akartam, kezüket vetették rám; és mert nem alkudtam, erőszakoskodtak velem. Megkezdődött a harc s most kockán van az egység. Az Ur döntse el, hogy ki a hibás. Én szóval és tettel mindig megértésre és az egység fenntartására törekedtem s amikor egyégtől beszéltem, természetesen AZ EGYHÁZNAK az egységét értettem. Annak az egyháznak az egységét, melynek kezdete és vége Krisztus...”

A reformált egyházak a XVII. század végéig megőrizték a katolikus (egyetemes) jelzöt és nem akartak „más” egyház lenni. Béza Tódor, Kálvin genfi utódja pl. azt kívánja, hogy „Róma eltéveldéseit a katolikus egyház illetékes bírál előtt tisztáztassanak”. Ebbe a katolikus egyházba a genfi egyházat is beleértette.

A XVII. század végéig a „protestáns egyházak” intra muros, vagyis a katolikus egyházon belül érvényes magukat, mint önmaguk is katolikusok (az egyetemes anyaszentegyház tagjai) protestáltak Róma tévedéseit ellen. Csak a XVIII. századtól kezdve vették tudomásul, hogy extra muros vannak, vagyis hogy a római egyházon kívül, új egyházat alkotnak.

Courvoisier professzor találoan jegyzi meg kérdéses oikkében: „Nem a reformátorok és híveik hagyták el a katolikus egyházat, hanem a római hierarchia mutatott nekik ajtót.”

A reformátorok emlékeztették Rómát a pünkösdi láng nyomán született krisztusi egyházra és azt kívánták, hogy az Ige fényénél lássa be tévedéseit. Az igazság lelke és Krisztus iránti hűségük szoritotta őket erre. — Kérésükre, majd kiáltásukra, Róma kiátkozással felelt. Már most ki a felelős a „rendbontásért” és annak mai következményeire? — Vagy vétkező a kép-restaurátor, aki a „ráfestés” alatt meglátja az eredeti Boticelli-Madonnát és eredeti ségében visszaállítani igyekszik?

Az egység útja nehéz, de ma sem lehetetlen. Tekintsünk innen is, onnan is, minél többen és minél többször, egyedül csak Krisztusra és hallgassuk minél gyakrabban egyedül csak az Ő tanítását. Az egység visszaállításának ez az egyetlen evangéliumi útja. Tegyük hozzá, hogy magyarságunk lelki egységének a títka is ezen az úton található. K. L.

dazáltal abban magában és benne van és azzal személy szerint egyesülve marad.

49. Mit használ nekünk Krisztus mennybemenetele?

Először, hogy Ő a mennyben az Atya színe előtt nekünk közbenjárónk. Másodszor, hogy a mi testünk a mennyben bizonyos zálogunk arra nézve, hogy Ő mint a Fejünk, minket, tagjait, szintén felviend önmagához. Harmadszor, hogy Ő viszont zálogul Lelkét küldi alá nekünk, akinek ereje által nem a földönvalókat keressük, hanem az odafennvalókat, ahol van Krisztus, úlvén Istennek jobbján.

Krisztus mennybemenetele nem mítosz, azaz valamely igazságnak, vagy lelki élménynek történeti mezben való előadása, hanem valóságos történet. A feltámadott Jézus Krisztus beszél tanítványaihoz, igéri a Szent Lélek kitöltését, a tanítványoknak feladatot szab azzal, hogy tanúságtételre küldi őket „a föld végső határáig”, majd szemelátukra felemeltetik. (Csel. 1:8-9.) — Krisztus mennybemenetelének ezt a valóságos történeti jellegét hangsúlyozza a 46. kérdésre adott felelet első része. — Krisztus a menny-

ben van; függetlenül hitünkötől, kételyeinktől, vagy pszichológiai állapotunktól.

Ugyanez a felelet azt is hangsúlyozza, hogy Krisztus a mi javunkra van a mennyben. Nem úgy van ott, mint egy metafizikai (természetfölötti) történés szereplője, embe-rektől elvonatkoztatva, hanem úgy, mint a mi főpapunk (Zsid. 4:14). Isten jobbján állandóan esedezik érettünk (Róm. 8:34). Az áldozó csüttörtői történet is Isten végtelen szeretetéből ered.

Végül ugyanez a felelet azt is tanítja, hogy ugyanaz a Krisztus, aki az Atyától jött és az Atyához ment, az idők teljességében visszajön, hogy megítélje a földet. Ugyanúgy fog eljönni, mint ahogy felment a mennybe, vagyis ítélete is valóságos történet lesz. (Csel. 1:11.)

A keresztyén Egyház élete két történet között folyik. Az egyik történet Krisztus földi élete és mennybemenetele, a másik pedig Krisztusnak ítéletre való visszajövetele. Az előbbi az Irásból ismerjük, tudjuk; az utóbbi pedig az Irás alapján hisszük. Az Egyház ezek szerint nem széplelkek álmodozá-

sából, vagy filozófusok spekulációjából született, hanem valóságos történet következménye. A keresztyén Egyház tagjai egy valóságos isteni történet szereplői.

A fentiekben túl a hívő keresztyén ember az Irásból még azt is tudja, hogy a mennybe ment Krisztus-király. Hitével ennek a Krisztus-királynak a visszajövetelét várja. Krisztus királyságának a mai realitása és visszajövetelének a jövőbeli története áthatja gondolatait, megszabja döntéseit, meghatározza felelősségét és állandó készenlétben tartja. Ezáltal válik a keresztyén ember (a Krisztusban komolyan hívő ember) a társadalom kovászává.

A keresztyén prédikáció középpontja Krisztus, aki itt élt, aki a mennyben uralkodik és aki vissza fog jönni. Annak, aki a prédikációt komolyan veszi, lehetetlen nem naponként döntenie Krisztus mellett, vagy ellene. Az a keresztyén ember, aki élő kapcsolatot tart a mult, jelen és jövő Krisztusával, naponta befolyásolja a társadalom életét és ezáltal a történelmet.

E világ sóvárogva várja Isten e fiának mind nagyobb számban való megjelenését.

Azokhoz, akik segíteni akarnak...

Mire lapunknak ez a száma eljut az olvasókhoz, karácsony is rég elmúlt. De nem mult el azoknak szüksége, akiknek 1953 karácsonya és 1954 ujesztendeje után is egy németországi vagy ausztriai barakk a lakásuk, hatósági kényszeresség a „jóvedelmük“ — nyomorúság a sorsuk. A Szórványban Élő Magyar Református Egyház és a szórványmunkával kapcsolatban álló lapok, az Evangéliumi Világszolgálat és a Jöjjetek ismételt mutatót rá arra, hogy a már kivándorolt, megtelepedett magyaroknak keresztyéni felelőssége azoknak segítése, akik önnön hibájukon kívül még ma is alatta vannak a „méltó“ emberi élet-színvonalon.

A kivándoroltak közül sokan vannak, akik ezt nemcsak tudják, de át is érzik és megfelelőképpen cselekszenek is. Ezek száma azonban még mindig aránytalanul kicsiny azokhoz képest, akik — a különböző érveket és kifogásokat összesítve — körülbelül ezeket mondják: „Épp most voltam kénytelen egy háromszáz dolláros mosógépet venni, épp most voltam kénytelen egy ezerdolláros használt autót venni (ujra, bizony, nem telik), tehát természetesen, hogy képtelen vagyok európai segélyakcióra, csomagportóra 3-4-5 dollárt adni.“

Aki számára ez az érvelés megállja a helyét — ne is próbáljon adni. Aki azonban másként érez, az újra adjon és küldjön. Mindenkinél vannak személyes ismerősei Európában, akikről tudja, hogy segítségre vannak szorulva. Küldjenek nekik közvetlenül pénzt vagy ruhámat. Az igazságos elosztást és a kivándorolt barátokkal nem rendelkezők megsegítését biztosítja azonban, ha a segítséget lehetőség szerint központosítjuk és úgynevezett „clearing house“-okat létesít-

tünk. Ilyenek elsősorban a Németországban és Ausztriában működő Lelkigondozó Szolgálatok segélybizottságai, amelyek az érkezett segélyanyagot kellő helyzetismerettel tudják szétosztani.

Amenikában a segélymunka irányítását a SZEMRE felkérésére Ábrahám Dezső református lelképásztor volt szíves elvállalni. Munkája a következőkből áll: nyilvántartja azokat az európai családokat, akik — a Lelkigondozó Szolgálat igazolása mellett — segítségért fordulnak amerikai vagy canadai hittestvéreikhez. Nyilvántartja azokat, akiknek a SZEMRE, Evangéliumi Világszolgálat vagy Jöjjetek közvetítésével segítség ment. Saját maga is gyűjt segélyanyagot és küldi azt át Európába.

Aki tehát úgy érzi, hogy akar és tud segíteni azokon, akik a DP-sors egyre súlyosbodó lelki és anyagi terhei alatt szenvednek, a következőket teheti: kérjen Rev. Ábrahám Dezsőtől címet, hogy hová küldjön segítséget és küldje el közvetlenül az így kapott címre. Ha ezt bármi okból nem kívánja ily módon lebonyolítani, küldje pénzügyi iratát vagy csomagját Rev. Ábrahám Dezsőhöz, aki továbbküldi Európába. Ez azonban természetesen költségtöbbletet jelent: átcsomagolást és megegyezési portót. Végül mindenki küldhet pénzt vagy csomagot a Lelkigondozó Szolgálatokhoz, melyek címei a következők: Ung. Ref. Hilfskomitee, p/A. Dr. Karl Jakó, Nobelplatz 6, München-Freimann 60, Germany, Europe, illetve: Ung. Ref. Hilfskomitee, p/A. Johann Koppandy, Belruptstraße 8, Bregenz, Vorarlberg, Austria, Europe.

Mód tehát van többféle. A fontos a szándék és a cselekvés.

Jó tanács a soha rá nem érőknek

Azok, akik lelkészi munkát végeznek, számtalanszor ezt a választ kapják hívogatásukra: „Szeretnék ott lenni az istentiszteleten, bibliaórán, szeretetvendégségen, de sajnos nincs időm.“ — Korbettség, hogy ma a legtöbb ember rohan. Még nagyobb bétőség, hogy az emberek igen sokszor olyan dolgok után rohannak, amik nem érik meg a nagy erőfeszítést, olyan erőforrások mellett pedig elrohannak, amik erőt adnának a további eredményes futásra. — Ehhez a hamis életbeosztáshoz szól hozzá többek között Dr. Theol. Norman Vincent Peale „The Power of Positive Thinking“ című munkájában. Könyve nyomán adunk gyakorlati tanácsot azoknak az olvasóinknak, akik eddig úgy gondolták, hogy nincs megállás az élet folyton görgő futószalagján.

„A legtöbbben közülünk — írja a nevezett szerző — szinte észrevétlenül válnak az általános sietség áldozatává. Pedig a rohanó tempóval testileg, lelkiileg tönkretesszük magunkat. A túlzott erőfeszítés a testben mérget termel s ez kimerüléshez, sokszor pedig kedélybetegséghez vezet. Ez ellen a baj ellen a legjobb orvosság az időnkint való teljes megállás, elcsendesedés. Naponta egyszer-kétszer áldozni kell egy-egy negyedórát erre a csendességre.“

„Egyszer egy előadásra hívtak — folytatja a szerző. — Hosszasan utaztam, a kérdéses városban már az állomáson fogadtak. Először egy könyvkereskedésbe vittek autogramokat adni; utána egy másik könyvkereskedésbe siettünk. Utána ebédelni rohantunk, majd egy összejövetelre. Ezután vissza a szállóba s ott vacsoráig husz percet kaptam átöltözésre. Már készülődésem közben rámentefonáltak, hogy siessék. „Azonnal“ — válaszoltam és kaptam kabátomat, majd futottam az ajtóhoz. Már már átléptem a küszöböt, amikor hirtelen felmerült bennem a kérdés: Mire jó mindez? Visszaléptem, felvettem a kagylót és letelefonáltam, hogy csak kezd-

jék nyugodtan a vacsorát, néhány perc késéssel érkezem. — Leheveredtem és elcsendesedtem. Felütöttem bibliámat és hangosan olvasni kezdtem a 121. zsolnárt: „Szemeimet a hegyekre vetem, onnan jön az én segítségem...“ Lassan folytattam, majd így beszéltem önmagamhoz: Fékezd magad egy kicsit; Isten itt van és az ő békessége téged is körülvesz. — Negyed óra múltán nyugodtan, kiegyensúlyozottan léptem az ebédlőbe; újra urrá lettem magamon a csendesség folytán és csak egy leveles volt az ára.“

„Egy alkalommal hangosfilm-felvételben vettem részt — mond ujjabb példát N. V. Peal — egy ismerősöm rendezésében. A felvételek a kelteténél jobban elhúzódtak s az egyik este is „tulóráztunk“. Rendező ismerősöm egy kis szünetet felhasználva — ahelyett hogy filmrendezők szokása szerint futkosott, kiabált, rendelkezett volna — nyugodtan leült egy hintaszékbe és látható módon elfelejtette azt a kavargást, amiben egy perccel azelőtt benne élt. — „Hogy lehet, hogy nem veszti el a nyugalmát?“ — kérdeztem tőle. — „Nem csinállok én mást — mondta csak épen megvalósítom azt, amit önök prédikálnak. Üljön csak melém ide a másik hintaszékbe. Munkánk helyett most gondoljon valamilyen békességes dologra; mondjuk egy esti sétára a hegyekben, vagy egy erdőre, vagy egy magasból kitérő völgyre s azután gondoljon Istenre. Mélységes harmóniát és belső békességet fog érezni.“

A soha rá nem érőknek nemcsak ezeket a kiragadott példákat, hanem az egész könyvet figyelmele ajánljuk. Elővasása után talán sok szabadkozás az Egyház életében való tevékeny részvétellel válik. A példák az amerikai életből valók, de Amerikában, Európában és másutt élő testvéreink egyaránt eredményesen használhatják. **Isten az időnek is ura. Ha ezt nem vesszük tudomásul, akkor mi az időnek szolgálivá leszünk s ezt testi és lelki életünk egyaránt sanyli.**

Újévi gondolatok filmekről

Tizenöt évvel ezelőtt Skóciában barátaim egyhanguan azt mondták, hogy az idegen nyelvtanulásnak két módja van: szerelem és mozi. Mindkettő együtt: kétszeres siker — mármint a nyelvtanulás terén. Az első nem tartozik szorosan e cikk tárgykörébe, de a másikkal kapcsolatban emlékezem arra, hogy minden áldott nap, mikor az egyetemről hazajöttem, valamelyik moziba vitt az utam. És azóta is, gyakorlatilag a film segítségével való nyelvtanulás módját, bármely országba vitt is el sorom.

Most sincsen másként, s ha nincs is mozi naponként (nem is járok egyetemre, az igaz), de kevés film van, amit meg ne néznék. Ez azután nem csupán örök nyelvmester, hanem alkalom arra, hogy a filmtérletről jó áttekintésem lehessen. És erről akarok most beszélni.

Az utóbbi félévben jónéhány olyan fantasztikus filmet láttam, amely valamelyik más bolygóra foglalkozik. Mars vagy hold vagy „X“, mindegy melyikről van szó, lakói révén kapcsolatba kerül a földdel. A filmek mindegyikének voltak bizonyos közös vonásai és számomra ezek a közös vonások voltak a feltűnők, nem pedig a történetek, melyek néhol igen szellemesek és ötletesek, néhol elképzelhetetlenül ostobák voltak.

Néhány ilyen közös vonás: az idegen bolygóról jövő vendégek tökéletes technikai felszerelésekkel rendelkeznek (ami nyilvánvaló, hiszen ide kellett jönniük); maguk az idegen vendégek is fejlettebbek, mint az ember, rendszerint óriások. A legfeltűnőbb közös vonás azonban az, hogy ezek az idegen bolygóról való lények mind szörnyek — nem csupán külsejükben, hanem belsejükben is, szándékaikban, céljaikban. Egyik esetben félelem hajtja őket a földre, mert saját égitestük kihűlőben van és egyetlen menekvésüket abban látják, ha mind „áttelepülnek“ a földre; a filmben szereplők a felfedezők, előkészítők. Másik esetben világgörögés és ezzel összekapcsolt rablósztón hajtja az idegen bolygó lakóit a földre. Ismét más esetben egyszerű gonoszság, pusztításvágy cselekedeteik motívuma.

A közös vonás tehát a támadás, az idegen bolygóbelieknek a földiekkel szemben való ellenséges szándéka és magartása. Ez természetesen a földiekben sem kelhet mást, mint félelmet, nem indíthatja őket másra, mint védekezésre, ellentámadásra, az idegen bolygóbeliek elpusztítására vagy elűzésére. Happy ending-nek kell lenni, tehát ez mindig sikerül is. A földi hősök haláltmegvető bátorsága, egy zsenidüls technikai ötlet, hadsereg, rendőrség és polgári lakosság példás együttműködése és nem utolsá sorban a szerelem mindent legyőző ereje a földieknek szerzi meg a végső győzelmet.

A néző kellőképp felizgatva, de mégis megnyugodva távozik a moziból s ha az ember elkapja a kijövő közönség egy-egy megjegyzését, az általában azt mutatja, hogy a közönség meglegedett, megkapta a megfelelő adag feszültséget is, feloldódást is, egy szóval jól szórakozott.

Egy kicsit tovább gondolkodva azonban — és összehasonlítva féltucat hasonló tárgyú filmet — az ember megdöbbenő összeállításához és néhány, a filmek borzalmainál is izgatóbb kérdéshez jut. Az idegen bolygóbeliek mind szörnyek, mind gonoszok, mind gonosz szándékkal, pusztításiakarással jönnek a földre. Miért?

Miért nem képzelhető el, hogy kellemesek, szépek, megnyerők a Marslakók? Miért nem képzelhető el, hogy barátságos szándékkal, sőt — horribile dictu — szeretettel jöjjenek a földre a holdról, a Jupiterről vagy a Tejutról? Miért nem képzelhető el, hogy tanulni akarnak az emberektől vagy hogy meg akarnak benniüket tanítani mindarra, amivel ők fejlettebbek nálunk? Miért nem képzelhető el, hogy az idegen bolygóbeliek és emberek találkozása mindkét csoport belső értéktudatát emeli? Miért nem képzelhető el, hogy az ilyen találkozás mindkét csoport erkölcsi erejét fokozza, Istenben való hitüket erősíti, amint rájönnek arra, hogy az Istentudat független az egyes égitestektől, egyetemes? Miért csak rossz képzelhető el, miért nem jó — vagy legalább miért nem jó is?

Erre nem felelet az, hogy azért, mert a filmírók így írták meg őket. Mert miért írták meg így? Talán azért, mert a „thriller“, az izgató, a háborzongató történet vonzza a közönséget? A jó is lehet izgalmas, a szép várása is okozhat feszültséget.

Nem tudok a kérdésre feleletet adni. Lehet, hogy az ok a filmírók valamilyen tehetlenségi törvénye, hogy a fantasztikusnak egyáltalán háborzongatónak is kell lennie. Lehet, hogy egyszerűen a filmíróknak nem jutott eddig eszébe az idegen bolygók lakóit a jóval és a széppel összekötni — ami kétségtelenül elég tesztjó minőségi kritika róluk.

De lehet, hogy az ok mélyebben fekszik. Ugyanott, amiért az atomerővel való lázas kísérletezés a gyilkoló erő fokozását tüzi ki elsődleges céljául és csak néhol lehet egy halk hangot, nem feltűnő helyen nyomott cikket olvasni arról a csodálatos jövőről, amit az atomerő békeipari alkalmazása fog magával hozni. Talán ugyanott, amiért Nobel Alfréd, a borzalmas erejű dinamit feltalálója Nobel-díjat alapított nemes emberi gondolatok, szándékok és cselekedetek jutalmazására.

Félelem, idegesség, feszültség tölti be ma életünket. Ezek a filmek mintha ennek a mai emberi lelkiületnek lennének tükröképei. Istennek hála, hogy az élet szép oldalainak, tiszta, jó, szép és igaz után való vágyainak tükröképei is odakerülnek a filmvásznakra, akár olyan monumentális filmben mint a Krisztus palástjáról szóló „The Robe“, vagy a Luther-film, akár olyan mindennapi emberek mindennapi történetében, mint „Lili“ vagy „Három szerelem története.“

Ezért — filmekre való gondolat közepette is — jó hittel és bizalommal tudunk nézni az 1954-es esztendőbe.

Harsányi András.

Megbízhatatlan, hazug, iszákos...

Ezekkel a szavakkal kezdődött egy amerikai napilag apróhirdetése között egy munkát kereső hirdetésének szövege. „Megbízhatatlan, hazug, iszákos, lusta és dologkeverülő férfi munkát keres. Fizetési igény heti 75 dollár. Nős, három gyermeket kell eltartania.“

A munkát kereső 31 éves fiatalember, Victor Wagle, másnap egész tömeg ajánlatot

kapott. Mindenesetre jó emberismerő volt: tudta, hogyha ilyen tulajdonságokat állít magáról, nyomtatásban, azt senki sem fogja elhinni. És tudta, hogy a különös ötletet értékelni és jutalmazza az amerikai.

Ghandi

mondotta a keresztyénekről: „A könyvük jobb, mint ők.“ Könyvön természetesen a Bibliát értette.

JÖJJETEK

és Harangszó
a Szórványban Élő Magyar
Református Egyház Lapja

Foszerkesztő: Dr. Harsányi András

Németországi szerkesztő:

Dr. Zayzon Sándor.

Für den Inhalt verantwortlich:
Koppány János.

Kiadóhivatal: Bregenz, Belruptstraße 8

Druck von Felizian Rauch, Innsbruck

Külföldi képviselőink

Anglia: Paul Koronka, Horsley Towers, E. Horsley Surrey.

Argentína: Hédervary Kont János Casilla de Correo 1508. Buenos Aires.

Ausztrália: K. P. E. Feuchtersleben 13. Middlessex Rd. Surrey Hills, Victoria.

Hollandia: Aladár Komjáthy, Kampen, De la Sabloniereskade 2.

Kanada: Dr. János Mezei. 3449 City Hall Ave. Montreal.

Svajc: Dr. László Kupa, 14 rue de Jura, Geneve.

USA: Rev. Andrew de Harsányi, Ellicottville, N. Y.

A Lindenberg-i Magyar Iskola levele.

Kedves Magyar Testvéreink!

Bizonyára hallottatok arról, hogy Németországban működik egy magyar iskola. Igaz magyar iskola, milyenek otthon voltak, ahol a hazátlan magyar gyermekek megtanulnak ismét magyarul beszélni, magyarul érezni s megtanulják szenvedő hazájukat szeretni. Iskola, melyben minden magyar gyermek úgy érzi, hogy az övé, az ő elvesztett hazájának egy darabja, ahol nem idegen és megvetett a melyről tudja, hogy világban szétszórt nagy magyar közösség tartja fel számára. Ez az iskola már hét esztendeje működik és több mint 300 magyar gyermek tanult benne és több mint 150 kapta meg az egyetemre képesítő érettségi bizonyítványt. Az iskola a világ legolcsóbb iskolája, ahol 20—30.—DM (5—8 t) havi díjért megkapja a tanuló mindazt, mit bármelyik német középiskolában és ezért még teljes ellátást s otthont is kap. Jelenleg az iskolának 17 elemista és 113 gimnázista tanulója van, összesen 130.

Az iskola legnagyobb fájdalma, hogy nem vehet föl minden tanulni vágyó magyar gyermeket, mert egyszerűen nem volt számukra hely. 130 magyar gyermek zsufolásig megtölti ezt a kis szállodát e így az iskola tovább fejlesztéséről szó sem lehet. Egyetlen megoldás egy nagyobb és iskolának jobban megfelelő épület kibérlése.

Hosszas utánjárás és keresés után találtunk egy megfelelő épületet, melyet egy hat hektáros park és kert vesz körül. Két épületben több mint ötven szobával. Ugy néz ki hogy itt a magyar gyermek végleges otthonhoz juthatna és olyan iskolává lehetne fejleszteni, mely méltán képviselné s magyarságot és az otthoni régi jónévű magyar iskolákat. Ahhoz azonban, hogy átköltözhessünk, a főépületben legalább 20,000 DM javítást, átalakítást és beruházást kellene eszközölnünk. Ez a 20,000 DM viszont sehol sincs, azaz dehogyan nincs, ott van a ti zsebetekben szétszórva a sziveteiket takaró kabátban, csak ki kell onnan a szivnek löknie és elindítania, hogy összefolyon a szükséges összeggé.

Hát ez a levél azt célozza, hogy megmozdítsa sziveteiket és halljátok meg az Európában maradt magyar gyermek esdeklését. A magyar gyermek a világban szétszórt magyar felnőtt testvéreikhez fordul:

„Segítsetek új otthonunk megteremtésében! Mi még gyermekek és kicsinyek vagyunk. Ha csak a malteros ládát vagy kanalat kellene megfogni, ha csak a mi munkánk elég volna, nem fordultunk volna hozzátok, felnőttekhez, de itt a mi munkánk nem elég, a ti áldozatokra van szükség. Mi ezért az áldozatért nem adhatunk semmit, de ez az áldozat fog öntudatos magyarrá tenni, ez az áldozat teszi majd büszkévé szívéteket, hogy hozzátok tartozunk, egy olyan néphez, mely szeretettel és aggódással öleli szívére gyermekeit, bárhol vannak a világon. Mi sokat tanultunk és sokat láttunk már, de még hiszünk sziveteikben és hiszünk az emberekben. Hiszünk a nagy magyar testvéri szeretetben. Ezért fordulunk hozzátok igaz bizalommal: segítsetek a hontalanságban egy maradandó otthon felépítésében, hogy érezzük meg, hogy tartozunk valahová van valami széles e világban, ami a miénk s amit magyar testvéreink emeltek nekünk.“

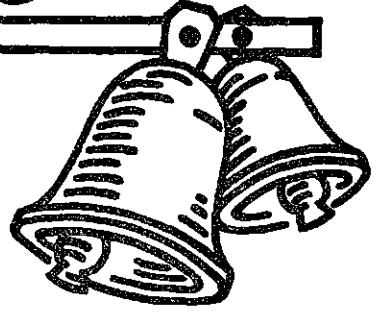
Igy szól a Németországban maradt magyar gyermek hozzátok és így szólnunk mi is, az iskola felnőttjei. Bizunk abban, hogy meghalljátok segélykérő szavunkat.

Szerkeszti:

Dr. Zayzon Sándor.

HARANGSZÓ

Hozz rá vig esztendőt

oiv. II. Péter 3. 13.

Már kilencszer hullatta le levelét az idő vn fája, mialatt ránk köszöntött szármuzetésünk nyolcadik üjévnajpa. Várjuk a vig esztendő ránk virradását, de vajjon megértettük-e, hogy a keresztyén magyar Szilveszter nem a gondtalanulátvi-gadt éjszaka közepette valo átlépés az új évbe, hanem a komoly önvizsgálat és számonkérés ideje új elhatározások születésének az orája kell, hogy legyen. A sirvavigadás ideje elmúlt, abból nem születetik új indíttatás, nem fakadhat új élet, új komoly elhatározás, mellyel kiérdemeljük, hogy Isten megajándékozon a feltámadás vig esztendejével. Nem elég csak a megbűnhődés a multért hanem szükséges a bűnhődést okozó vétkek felismerése, beismerése, megvallása és jóvátétele.

Valóban igaz a régi mondás, olyan lesz az újév, ahogyan kezdődik. Sivársága, eredménytelensége, vagy gyümölcsötthozó volta attól függ, milyen lélekkel és elhatározásokkal indulunk neki. Az áldásossá tevő lelkielőkészület az advent első vasárnapjával kezdődik. Ettől kezdve kell megtennünk az utat a betlehemi csillag vezetésével lélekben és szívből a Megváltó bölcsőjéig, hogy megtisztulva bűneinket megbánva a napkeleti bölcsék és pásztrok lelkével és szívével borulhassunk le az Ujszülött előtt. Hogy legyőzve a Herodesok és farizeusok csábításait és törbe csalni akaro fondorlatait meg tudjuk találni az új utat, melyet az új évben járunk meg, amely ut ő maga.

Álljunk meg a nyolcadik év határkövénel magyar testvéreim, gondolatban járjunk be a megtett utszakaszt mi hontalan vándorok, s így keressük meg a helyes új iránt.

Az elénk táruo kép sötét. Élettérnél-

küli néppé lettünk. Mi otthonról elszakadtak egyenkent vagy kis szorványokban élünk a világ minden részén új letelepedési helyünkön, mely ad otthont és megélhetést, de elnyeléssel fenyeget a beolvadás tengere. Minél tovább tart a pusztában valo bolyongásunk, annál inkább elszorodunk, annál inkább elidegenedünk egymástól a körülmények kényeszerítő hatása alatt. Volt hazánk és országunk-Magyarország-egy térképen megtalálható geográfiai területté változott, mely lakoival együtt idegen járomba görnyed, nem cselekedhetik önkaratából önmagáért, azt kell tennie és cselekednie, amit ráparancsol a kényuralom.

De az isteni kegyelem meghagyott számunkra egy országot és hazát, melyben mindnyájunknak élnünk kell, melyért mindnyájunknak önfeláldozóan dolgoznunk kell. Ez a haza térképre nem rajzolható, ez a haza és ország a lelkünkben él, ez a volt, szabad, független Magyarország, mely bölcsönk és sirunk, melyet az emberi rosszakarat ideiglenesen megsemmisíthetett, de újbol fel kell támadnia, mert Isten rendelte életerünkül. Enek képe kitörhetően bele van írva a nagy magyar lélekközösségbe, bár emberi szemmel nem látható. Amíg ez a kép élő valóságként él minden magyarban, Magyarországot nem lehet eltemetni, Magyarország nem vesztet el, mert fel fog támadni, bármilyen hosszú ideig tarison is elítéltségünk. Szent erejeként kell örizzünk és utodainkra átörökítenünk. Ránk bízott a megörzése, s ha elvesz minket terhel Isten, ember és az egész magyarság előtt a bekövetkező megsemmisülésért a felelősség.

A rabszolgaságban otthonmaradtok feladata, vigyázni és imádkozni, hogy megörizzék saját és gyermekeik szívét és lelkét Krisztusnak és a magyarságnak.

Ismerd meg hazádat.

Szent Anna Tava.

Benedek Élek.

Mint egy nagy tál fenekén a víz, pihen a Szent Anna tava égbe nyulo hegyel aljában. Köröskörül fenyvesek koszoruzta hegyek. Járjatok be minden földet, s szebb képet ennél nem találtak.

Ugyan ki gondolná, hogy ennek a gyönyörűséges tonak a helyén egykor, réges-régen, hegyorias állott, s a hegy orias tetején büszke vár, amely kevélyen nézett le a csiki meg háromszéki havasokra.

De nem egymaga kevélykedett Csik és Háromszék fellef. Áellenben, egyoránnyira a ként lehelő, fojtoszagú Bűdösbarlang felett is var állott. Hej de régen lehetett ez! Nyoma sincs most e várnak, de emléke, szomorú emléke mind a kettőnek megmaradt.

Két testvér lakott a két várban, mindkettő kevély, gögös, szertelen. Szívükben senki iránt nem lakozott szeretet. Egymást sem szerették. Mindig vetélkedtek, dicsekedtek: kinek van többje. Mind a két várban kádokban, hordokban élire verve állt a tenger arany, ezüst és mindenféle drágaság.

Történt egyszer, hogy honnét, honnét nem, elég az, hogy messze földről a bűdösi vár urához egy nagy ur jött látogatoba. Hatlovas hinton jött, ilyen hinfot, ilyen hat lovat még a bűdösi vár ura sem látott. Színarany volt annak a kereke, tengelye, rudja, minden porcikája. Arannyal, ezüsttel, gyémánttal volt kiverve a lovak szerszáma, s hej! a lovak a sárkánynál is tüzesebbek voltak. Bizonyos, hogy égő parázssal abrakolták őket. Hiszen nem is volt nyugalma többet a bűdösi vár urának, amint meg-

látta ezt a hintot meg a hat lovat. Mindjárt rászegődött a vendégre, egész nap erőszakoskodott, adja el neki a hat lovat hintostól, szerszámostól. Nem elado, mondta a vendég. Adok érte hat kád aranyat. — Nem elado! — Ráadásul a torjai uradalmat. — Nem elado! — Megéllj-gondolat magába-nyém lesz, ha addig élek is.

Mit gondolt, mit nem, nagy vendégséget csapott. Folyt a bor, mint az Olt vize, s mikor a vendég virágos kedvre derült, a bűdösi vár ura kockajátékot vett elő. Arra számított, hogy majd elnyeri a lovakat is, a szerszámokat is, a hintot is. Hát jól számított, mert hozzá szegődött a szerencse. Elnyerte a vendégnek minden pénzét s tetejébe a hat lovat mindenestől. Alig várta hogy elbucsuzzon a vendég, első dolga volt, hogy meglátogassa testvérét. Csak úgy repest szive az örömtől, amikor eléállott a hatlovas hinto. Hej, de megirigyli ezt a testvére! Lehet aranya, ezüstje több, mint ő neki, de ilyen hatlovas nincsen!

Epen a vár pivarában üldögélt a testvér, amikor a bűdösi vár ura bevágott a hatlovas hinton. Szeme-szája elállt a csodálkozástól. No öcsém-kiáltott daldalmasan-van-e ilyen hat lovad? — Ilyen nincs-mondta az öcs-de lesz különb, sokkal különb ennél! — De már azt szeretném látni! — Bizony, ha szeretné, huszonnégy ora sem telik bele, meglátod!

Nagyot kacagott a bűdösi vár ura, akkorát, hogy zengett-zugott belé az erdő. Ennél különbet? Hát én meg azt mondom, hogy legyen a tied minden váram, minden földem, ha ennél különb hat loval jössz hozzám!

Nem is hattal, hanem tizenkettővel! A bűdösi vár ura fel sem ment öccséhez.

A deportált gályarabok lelkét vigasztalja az, hogy minden könnyekkel, verejtékekkel épített ut, ház, územ az eljövendő megszabadított Magyarországot fogja gazdagítani. Ők ugyan a jelenben dolgoznak, de a magyar jövőt építik.

Minden más feladatot és munkát nekünk kell vállalnunk, ezért kell új utakra térnünk. Meg kell értenünk, hogy minden magyart összefogó nagy keresztyén testvéri szeretetben valo egyesülés adhatja csak meg az erőt az új ország építéshez. Meg kell tanulnunk a jelenben a magyarságunkért élni, dolgozni, szenvedni önzetlenül, hogy a mi könnyeinkből és verejtékeinkből is a magyar jövő épüljön. Ha Istenben vetett hitfel testvéri összefogásban dolgozunk, munkánk nem lesz hiába valo, másként testvérharoba és gyűlölködésbe fullado babiloni toronyépítés.

A mi hazánk és országunk, melyet építenünk kell, jelenleg nem e földről valo, de a földön megvalósulando és-ha eljön az idők teljessége-megvalósulo. Fel kell építenünk ezt a lelkünkben élő államot itt az emigrációban Isten akarata szerint berendezettnek társadalmi, szociális, gazdasági, kulturális és politikai vonalon. Ezt az államot, mint kész felépítményt kell hazavinnünk, mikor Isten megengedi, a megszabadított magyar földre, hogy a kettőnek egyesüléséből reális valóságként megszülethessen az új Magyarország.

Dolgozunk és imádkozunk, s akkor Isten meghallgatja Nemzeti Imánk könyörgését: Hozz rá vig esztendőt . . . !

dr. azoni Zayzon Sándor.

Csak meg akarta mutatni lovait, hadd lépje el öccsét a sárga epe. Megfordult, elvágatott mint a sebes szélvész, még annál is sebesebben.

Hej, tündött, egész nap tündött az öcs, hogy honnét szerezzen különb tizenkét lovat! De hiába tündött, hiába törte a fejét, nem tudta elgondolni, hogy hol találna nagyhírtelen hat lovat, különbet, nem is hatot, hanem tizenkettőt. Keservesen megbánta hirtelenkedését. Gondolt ide, gondolt oda, s egyszerre csak mit gondolt? Rettentő gondolat villant meg fejében. Az volt az ő gondolatja, hogy várába hozatja a vidék legszebb tizenkét leányát, hintoba fogatja őket, s úgy megy a bátyjához. Mindjárt összeparancsolta jobbágyait, küldte őket mindenfelé, ki ahol a legszebb leányt tudja, hozza ide.

Hej szegény leányok reszkettek, mint a nyárfalevél. Szakadt szemükből a könny, mint a záporosó. Felnéztek az égre, onnét sohajtottak segedelmet. De a vár ura nem látta a leányok könnyeit, nem hallotta sohajításukat, felugrott a bakra, kieresztette aranycsapos ostorát, s nagyot rittyentett, hogy csak úgy zengett-zugott az erdő. — Gyi, előre, Gyi! — A leányok támoilogva léptek előre, de meg sem tudták mozdítani a hintot. Szörnyű haragra gerjedt a hatalmas ur! Elévágott az arany csapos ostorával épen Annára, aki legelől állott. Husából kiserkedt a vár, s jajszava felhatolt az egekbe. — Gyi, Anna, gyi-ordított az ur és rávágott másodsor is.

Verjen meg az egek Ura! jajdult fel Anna-Sülyedj a föld alá, ártatlanok megöiö gyilkosa!

Amikor az ég haragja lecsendült, a vár helyén egy gyönyörűséges to pihent.